

Tweet 0 Like 83 Share 0

Oana STOICA | Rosencrantz & Co.

Moartea parcagiului Dinte

• *Voi n-ați văzut nimic*. Echipa proiectului: Alexandru Fifea, Cătălin Rulea, David Schwartz.

32 de persoane încarcerate în centrele de rețineră și arestare preventivă ale Poliției Române au decedat în perioada 2000-2012. Conform informațiilor oficiale, cauza decesului, în majoritatea cazurilor, a fost asfixie mecanică (spânzurare). Cinci decese s-au produs în București. În 4 martie 2014 a apărut un nou caz. Daniel-Gabriel Dumitrache, zis Dinte, în vîrstă de 26 de ani, care lucra ca parcagiu în Centrul Vechi, a fost reținut și a murit în interiorul Secției 10 de Poliție din București. Autopsia a indicat drept cauză a decesului ruptura de splină, care s-ar fi putut produce printr-una sau mai multe lovituri. Cu alte cuvinte, Dinte a fost bătut pînă la moarte.

◀ Poza 1 din 2 ▶

DE ACELASI AUTOR

Treceprincarne
Fabulosul destin al fraților Connor
Albă ca Zăpada în livada de vișini
Arta ipocriziei și ipocrizia artei

Spectacolul *Voi n-ați văzut nimic* reconstituie ultima seară din viața lui Dinte, ancheta și procesul ce au urmat. Cercetarea artiștilor a cuprins documente (declarații, rapoarte oficiale, presă), interviuri cu martorii și membrii familiei victimei și participarea la procesul polițistului (acuzat de lovituri cauzatoare de moarte). Spectacolul respectă riguros realitatea, pe care însă o înșurubează într-un context mai larg pentru a capta unele mentalități la nivel de masă care au condus la producerea tragediei. Echipa proiectului - actorul Alexandru Fifea, muzicianul Cătălin Rulea și regizorul David Schwartz - sesizează vicii în mentalul colectiv, mizantropii sociale care fac parte „firesc” din cotidianul contemporan și dau măsura nivelului de intoleranță al societății. Spectacolul identifică locurile comune în care apare rasismul, de la poveștile spruce copiilor și poreclele peiorative etnice (Bozgoru') pînă la abuzuri. Unele sînt aparent inofensive, dar inițiază și construiesc

subversiv mentalității retrograde și glorifică atitudinea anti-romi. Spectacolul „confirmă” într-un fel actualitatea temelor din filmul lui Radu Jude, *Aferim!* - ambele au fost lansate în aceeași perioadă -, atît în ceea ce privește rasismul ca normă socială, cît și faptul că intoleranțele sînt transmise în procesul de educație. Monologul final, ficțional, inspirat probabil din experiența personală a lui Alexandru Fifea, acuză obișnuința „amenințării” copiilor cu bau-bau/țiganul care „vine și te ia, dacă nu ești cuminte”, în timp ce filmul lui Jude arată un proces de formare identitară în care tatăl îi livrează fiului tipare de supraviețuire socială, cu tot cu prejudecățile vremurilor - rasism, antisemitism, homofobie, misoginism -, valabile și astăzi. Ceea ce remarcă în egală măsură spectacolul și filmul este sursa intoleranțelor, identificabilă în conștiința publică de sute de ani.

Spectacolul se configurează în jurul unei absențe, a victimei. Mărturia sa este singura care lipsește, nu numai din cauza concretă a imposibilității reconstituirii, ci și ca un simbol al faptului că unui asemenea marginal nimeni nu îi cere părerea, chiar dacă e vorba de soarta lui. Nu există o imagine a lui Dinte în spectacol, ci una a suprimării sale: sacul în care cadavrul este scos din secția de Poliție. În lipsa mărturiei victimei, creatorii spectacolului adună multiple puncte de vedere - mama, rudele, polițistul agresor, polițistii martori - și înregistrează viziuni diferite asupra incidentului, diferențe majore de gîndire și fluctuația onestității (în cazul declarațiilor retractate ale polițistilor martori). O țesătură de minciuni și jumătăți de adevăr se încheagă în jurul morții lui Dinte și este greu de distins între frică și sfidare. Titlul *Voi n-ați văzut nimic*, o replică spusă de polițistul agresor colegilor (confirmată de martori și apoi negată), este în același timp o amenințare și un apel la solidaritate în interiorul castei, chiar dacă sînt zdrobite normele morale.

Condus cu precizie de David Schwartz, Alexandru Fifea joacă alternativ personaje implicate în moartea lui Dinte, avînd grijă să nu caricaturizeze, să păstreze echilibrul între veridic și teatral. Intervine și muzica neliniștitoare a lui Cătălin Rulea, care nu lasă povestea să treacă pe lîngă spectator. Într-un fel, spectacolul chestionează publicul în legătură cu propriile sale idiosincrazii.

Două vicii majore ale societății sînt reclamate: mentalitățile intolerante și lipsa oricărei strategii, la nivel de stat, pentru asanarea sărăciei. Punctul comun între cele două este acela al abuzului asupra vulnerabililor, „justificat” de statutul de paria social. O parte din mentalul public susține eliminarea problemei (a marginalilor care deranjează), nu rezolvarea ei. Avem de-a face cu o lipsă gravă de cultură civică la nivel de masă, refugiarea în confortul prejudecăților sociale, mercantilizarea conștiinței la care se adaugă funcționarea defectuoasă a instituțiilor de stat (deficiențele în materie de regulamente, disciplină, deontologie etc.) și confuzia politică în ceea ce privește protecția socială. În cazul populației rome, originea etnică și sărăcia sînt premise care o transformă în inamic public. Vinovăția romilor este considerată implicită și, prin urmare, abuzul asupra lor este „justificat”. În același mod funcționează abuzul asupra cerșetorilor, drogaților, prostituatelor etc. Sloganul Poliției, „Siguranță și încredere”, pare cinic. Instituția care ar trebui să protejeze operează cu dublă judecată și devine agresor pentru o parte a populației. Este o formă de control social prin care se prezevează actualii poli de putere în societate.

Voi n-ați văzut nimic țintește tocmai acest discurs public care culpabilizează vulnerabilii, acuză sărăcia și trasează o linie între dominanți și indezirabili. Cum zice însă vrul lui Dinte, „nimeni nu e parcagiu de plăcere”. În societatea contemporană, sursa vulnerabilității nu este nici investigată, nici vindecată.

„Dinte era material de discriminare ca la carte: crescut în sărăcie extremă, fără tată, dependent de droguri, bolnav și de etnie, ultimul om, practic.” De curînd, am citit un text de la Casa Jurnalistului, *Opt ani, nouă frați și zece lei în buzunar* în care Tiberiu-Mihail Cimpoeru spune povestea lui Alex, un puști care vrea să se facă parcagiu. Printre reacțiile la acest articol sînt multe care reclamă natura „ăstora care fură de mici și nu se vor schimba niciodată”. Nici mentalitățile nu par a se schimba.

Voi n-ați văzut nimic face parte din expoziția „Eroismul răsare într-un depozit de mărfuri” ce poate fi vizitată pînă pe 24 mai la Salonul de Proiecte / MNAC Anexa (Calea Moșilor nr. 62-68, etaj 2, București). Flexibilitatea și minimalismul spectacolului îi permit să se adapteze în orice spațiu, ceea ce reprezintă o șansă pentru o viață lungă. Măcar performance-ul să trăiască. Dinte nu a avut nici o șansă.

Oana Stoica este critic de teatru.

Foto: A. Iocoban

HBO + HBO Comedy 3 luni cadou
50% reducere la pachetul cu TV, Net 200 Mbps si Telefonie + HBO & HBO Comedy cadou in primele 3 luni.

Like 83

Share 83

© Toate drepturile rezervate Adevărul Holding 2011

Știri

[Adevărul](#)
[Adevărul.es](#)
[Adevărul.it](#)
[Adevărul Moldova](#)
[Click!](#)
[Foreign Policy](#)

Femei

[Click! pentru Femei](#)
[Click! Sănătate](#)
[OK! Magazine](#)
[Click! Poftă Bună](#)

Servicii

[AdevărulShop](#)

Știință și cultură

[Historia](#)
[Dilema veche](#)
[Știință și tehnică](#)

Aplicații mobile

[Adevărul iPhone](#)

Soluție implementată de Tremend

